

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

20 18 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Творчий семінар

Змістовий модуль: Творчий семінар (драматургія)

для студентів

спеціальності 035 Філологія

освітнього рівня другого (магістерського)

спеціалізації 035.01 Українська мова і література

освітньої програми Літературна творчість

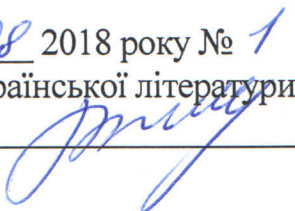
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0934/18
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 18 р.

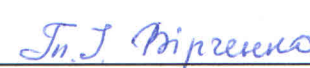
Київ – 2018

Розробник: Вірченко Тетяна Ігорівна, доктор філол. наук, доцент, професор кафедри української літератури і компаративістики

Викладач: Вірченко Тетяна Ігорівна, доктор філол. наук, доцент, професор кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від «30» 08 2018 року № 1
Завідувач кафедри української літератури і компаративістики (О. О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми _____
_____ 2018 р.
Гарант освітньої програми

Робочу програму перевірено _____ 2018 р.
Заступник директора Інституту філології з науково-методичної та навчальної роботи (Заяць Л. І.)

Пролонговано:
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	5	6
Семестр	10	11
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	16
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	10	20
Самостійна робота	30	20
Форма семестрового контролю	іспит	
Змістовий модуль «Творчий семінар: драматургія»		
Курс		6
Семестр		11
Кількість змістових модулів з розподілом:		1
Обсяг кредитів		1/30
Обсяг годин, в тому числі:		30
Аудиторні		8
Модульний контроль		2
Семестровий контроль		10
Самостійна робота		10
Форма семестрового контролю	іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – забезпечити фундаментальну теоретичну і практичну підготовку магістрів-філологів для виконання професійних завдань інноваційного характеру в галузі сучасного літературознавства; підготувати випускників до самостійної творчої, літературно-критичної діяльності.

Завданнями курсу є:

- сформувати здатність професійно застосовувати програмні знання з української літератури (ФК-6);

здатність вільно користуватися спеціальною літературознавчою термінологією (ФК-7);

здатність створювати оригінальні літературні твори (ФК-9);

усвідомлювати теоретичні засади поетичної мови і практично використовувати їх у власній творчості (ФК-10);

здатність давати літературно-критичну оцінку художнім творам з урахуванням сучасних мистецьких тенденцій; оцінювати зразки літературно-критичної думки (ФК-11).

3. Результати навчання за дисципліною

Демонструвати глибокі знання в галузі гуманітарних наук.

Виявляти глибокі знання та загальних властивостей художньої літератури як системи систем, її зразків як творів мистецтва; засад поетики літературного твору, художнього тексту, множинності його інтерпретацій, варіативності підходів; принципів і методів літературознавчого аналізу художнього тексту та інтерпретації літературного твору.

Виявляти глибокі знання та розуміння специфіки творчої праці письменника, теорії та практики написання драматургічних творів.

Застосовувати знання специфіки творчої праці письменника у власній творчій діяльності.

Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну думку щодо них – професійно, етично виважено і соціально відповідально.

Багатоаспектно і об'єктивно оцінювати досягнення літературознавства; художні якості авторського рукопису; сучасні художні твори.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин між видами робіт			
		Аудиторні			Самостійна робота
		Лекції	Семинари	Практичні	
Змістовий модуль 1.					
Тенденції розвитку сучасної української драматургії	2	2			
Сучасна українська драматургія: галерея портретів	2	2			
Структура драматургічного твору	7		2		5
Читка п'єси	7		2		5
Модульний контроль	2				
Разом	20	4	4		10
Підготовка та проходження контрольних заходів	10				
Усього	30	4	4		10

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема. Тенденції розвитку сучасної української драматургії

Сучасний стан літературознавчих досліджень і літературної критики. Створення престижу драматургії кінця XX – початку XXI століття. Фестивали сучасної драматургії. Місія Національного центру театрального мистецтва імені Леся Курбаса. Антології та альманахи як засіб популяризації сучасної драматургії. Театральність сучасних п'єс.

Література: 2; 6; 8; 13; 14; 28; 29.

Тема. Сучасна українська драматургія: галерея портретів

Неда Неждана, Ярослав Верещак, Олена Клименко, Оксана Танюк, Павло Ар'є, Олександр Вітер, Олександр Миколайчук-Низовець, Артем Вишневський.

Література: 5; 15; 17; 18; 20; 21; 26; 28.

Тема. Структура драматургічного твору

Традиційна («арістотелівський», «неарістотелівський» типи) і сучасна структури драматичного тексту. Архітектоніка драматургічного твору. Конфлікт. Сценічний потенціал драматичного тексту. Специфіка мовної організації драматичного твору. Проблема монологу та діалогу. Ремарка.

Література: 4; 7; 9; 10; 11; 12; 31.

Тема. Читка п'єси.

Читання п'єси за ролями як один із видів репетиції. Розподіл ролей. Читка як спосіб комунікації автора і потенційного читача. Дискусія.

Література: 23.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		К-ть одиниць	Максимальна кількість
Відвідування лекцій	1	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	20	1	20
Виконання модульної роботи	25	1	25
Разом			69
Максимальна кількість балів: 69			
Розрахунок коефіцієнта: $69:15=4,6$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Самостійна робота №1 Магістрам пропонується написати текст п'єси. Вибір жанру – на власний вибір.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у форматі дискусійного клубу. Предмет дискусії – обговорення сценічного потенціалу п'єси, запропонованої студентами. Максимальна кількість балів – 25. При оцінюванні будуть враховані такі критерії: цілісність, логічність, послідовність, аргументованість висловленої думки; уміння застосовувати літературознавчу термінологію; здатність об'єктивно оцінювати художній твір.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Вивчення дисципліни «Творчий семінар» завершуватиметься комплексним іспитом. Одне із питань іспиту передбачатиме перевірку знань зі змістового модуля «Драматургія».

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Сучасний стан літературознавчих досліджень і літературної критики.
Фестивалі сучасної драматургії.
Місія Національного центру театрального мистецтва імені Леся Курбаса.
Антології та альманахи як засіб популяризації сучасної драматургії.
Театральність сучасних п'єс.
Традиційна («арістотелівський», «неарістотелівський» типи) і сучасна структури драматичного тексту.
Архітектоніка драматургічного твору.

Конфлікт.
 Сценічний потенціал драматичного тексту.
 Специфіка мовної організації драматичного твору.
 Проблема монологу та діалогу.
 Читка як спосіб комунікації автора і потенційного читача.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100–90
Дуже добре	82–89
Добре	75–81
Задовільно	69–74
Достатньо	60–68
Незадовільно	0–59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Творчий семінар: драматургія»

Разом: 30 год., з них: лекції – 4 год., практичні заняття – 4 год., МК – 2 год., самостійна робота – 10 год.

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Модуль 1.			
Лекції	1	2	3	4
Дати				
Теми лекцій	Тенденції розвитку сучасної української драматургії (1 б.)	Сучасна українська драматургія: галерея портретів (1 б.)		
Теми семінарів			Структура драматургічного твору (11 б.)	Читка п'єси (11 б.)
Самостійна робота			Самостійна робота №1 (20 балів)	
Поточний контроль	Модульна контрольна робота (25 балів)			

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Баранник Д. Х. Драматичний діалог. Питання мовної композиції / Дмитро Харитонович Баранник, Георгій Микитович Гай. – К. : Вид-во Київського університету, 1961. – 164 с.
2. Бондарева О. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання : монографія / Олена Бондарева. – К. : Четверта хвиля, 2006. – 512 с.
3. Васильєв Є. Сучасна драматургія: жанрові трансформації, модифікації, новації : монографія / Є. Васильєв. – Луцьк : Твердиня, 2017. – 532 с.
4. Вірченко Т. Художній конфлікт в українській драматургії 1990–2010 років: дискурс, еволюція, типологія: монографія. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. – 336 с.
5. Вірченко Т. Сучасна українська драматургія. Галерея портретів: монографія. – Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2018. – 180 с.
6. Залеська-Онишкевич Л. Текст і гра. Модерна українська драма / Лариса Залеська-Онишкевич. – Нью-Йорк ; Львів : Літопис, 2009. – 472 с.
7. Катяшева Д. Вопросы теории драмы: действие, композиция, жанр / Д. Катяшева. – СПб. : СПбГУП, 2001. – 205 с.
8. Когут О. Архетипні сюжети й образи в сучасній українській драматургії (1997–2007 рр.) : монографія / Оксана Когут. – Рівне : НУВГП, 2010. – 442 с.
9. Лагутин В. И. Проблемы анализа художественного диалога (к прагматингвистической теории драмы) / Вячеслав Иванович Лагутин. – Кишинёв : Штиинца, 1991. – 98 с.
10. Обертинська А. П. Основи теорії драми та сценарної майстерності : навчальний посібник / А. П. Обертинська. – К. : Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2002. – 132 с.
11. Паві П. Словник театру / Патріс Паві. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.
12. Холодов Е. Композиция драмы / Е. Холодов. – М. : Искусство, 1957. – 223 с.
13. Шаповал М. Інтертекст у світлі рампи: міжтекстові та міжсуб'єктні реляції української драми : монографія / Мар'яна Шаповал. – К. : Автограф, 2009. – 351 с.

Додаткова:

14. Авансцена : Інформаційний збірник сучасної української драматургії / Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса ; упоряд. Я. Верещак [та ін.] ; передмова О. Бондаревої. – Київ, 2012. – 136 с.
15. Бондар Л. Ярослав Верещак: письменник і влада – мистецький полідіалог / Л. Бондар // Наукові праці : науково-методичний журнал. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – Т. 105. – Вип. 118 :

Філологія. Літературознавство. – С. 4–7.

16. Бондарева О. Особливості авторського міфотворення у драмі Я. Верещака «Душа моя зі шрамом на коліні»: текст, підтекст, інтертекст / Олена Бондарева // Українознавчі студії. – 2007–2008. – № 8–9. – С. 368–388.

17. Верещак Я. Нерекомендовані спогади про українську драматургію кінця ХХ ст. (розмова перша) / Ярослав Верещак, Володимир Сердюк // Курбасівські читання. – 2011. – № 6. – Ч. 1. – С. 166–174.

18. Верещак Я. Нерекомендовані спогади (не тільки про українську драматургію кінця ХХ ст.) (розмова друга) / Ярослав Верещак, Володимир Сердюк // Курбасівські читання. – 2011. – № 6. – Ч. 2. – С. 165–180.

19. Веселовська Н. Психологізм української драматургії ХХІ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01 / Наталія Василівна Веселовська ; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2016. – 19 с.

20. Гаврош О. Неда Неждана: «Я вірю в театральну революцію» / Олександр Гаврош. – litakcent-ua.livejournal.com/41845.html.

21. Гриб В. Артем Вишневський: «Не хочу бути одним із натовпу» [інтерв'ю] / Валентина Гриб. – http://www.7dniv.rv.ua/33_06/16_1.html.

22. Гуцол М. Рецепція традиційних образів і сюжетів в українській драматургії кінця ХХ – початку ХХІ століть автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01 - українська література / М. Гуцол ; Київський ун-т імені Б. Грінченка. – Київ, 2015. – 20 с.

23. Дош І. У пошуках свободи: нове відчуття реальності в театральній діагностиці : Огляд вистав за сучасною драматургією / Іван Дош // Дніпро. – 2012. – № 3. – С. 146–149.

24. Зорницька І. Поетика художнього парадоксу (на матеріалі драматургії II половини ХХ століття): автореф. дис. ... канд. філ. наук: 10.01.06 / І. В. Зорницька ; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2014. – 20 с.

25. Любенко О. «Плід натхнення, праці та неврозів» : [рецензія на книжку В. Діброви «Довкола столу. П'єси». – К. : Факт, 2005] / Олена Любенко. – <http://www.ukraine-poland.com/u/kultura/kultura.php?id=1191>.

26. Мельник О. Інтерв'ю з Сашком Ушкаловим для www.fact.kiev.ua / Оксана Мельник. – http://www.fact.kiev.ua/articles/article_32.

27. Мірошніченко Н. Структуротвірна роль міфу в сучасній українській драмі: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.06 / Надія Мірошніченко ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – 19 с.

28. Мірошніченко Н. Сучасна українська драматургія в контексті теорії поколінь / Надія Мірошніченко // Курбасівські читання. – 2006. – № 1. – С. 56–85.

29. Скибицька Ю. Сучасна українська драма: мотиви та поетика / Ю. Скибицька // Українська література в загальноосвітній школі. – 2006. – № 1. – С. 8–14.

30. Скляр А. Художньо-естетичні доміанти буття драматургічного твору (на матеріалі української драматургії 1990-х років): автореф. дис. ... кад. філол. наук: 10.01.06 / Анжеліка Скляр ; Житомирський державний університет імені Івана Франка. – Житомир, 2017. – 19 с.

31. Слюсар Н. Структурно-функціональні особливості драматургічних текстів: автореф. дис. ... канд. філол. нук: 10.02.01 / Наталія Слюсар ; Дніпропетровський національний університет. – Дніпропетровськ, 2004. – 15 с.

32. Цокол О. Текстові стратегії української драматургії 1980–2010-х років: автореф. дис. ... канд. філ. наук: 10.01.01 / О. Цокол ; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2017. – 20 с.

Тексти драматургічних творів

33. Ар'є П. Революція, Кохання, Смерть і Сновидіння : п'єса / Павло Ар'є. – Львів, 2007. – 52 с.

34. Верещак Я. 144000 : п'єси-фентезі / Ярослав Верещак ; упоряд. і авт. передм. О. Є. Бондарева ; Нац. центр театр. мистец. ім. Леся Курбаса. – Київ, 2008. – 344 с.

35. Вишневський А. Клаптикова порода : п'єси / Артем Вишневський. – Рівне : Азалія, 2006. – 190 с.

36. Гаврош О. Ромео і Жасмин. Драма на п'ятнадцять картин про людей і тварин / Олександр Гаврош // Дніпро. – 2009. – № 6. – С. 105–126.

37. Голос тихої безодні та інші голоси. Антологія сучасної української монодрами : моноп'єси / упоряд. Надія Мірошніченко. – Київ : Фенікс, 2016. – 320 с.

38. Драмовичок. Антологія сучасної української драматургії для дітей та підлітків / Упорядники Н. Мірошніченко та ін. – Київ : НЦТМ ім. Л. Курбаса, 2017. – 464 с.

39. Ірванець О. Лускунчик–2004 : п'єси, вірші / Олександр Ірванець. – Київ : Факт, 2005. – 208 с.

40. Клименко О. Святополк, Каспер Гаузер, Насреддін та інші : п'єси / Олена Клименко. – К., 2009. – 264 с.

41. Коваль І. Лев і Левиця. Маринований Аристократ : п'єси / Ірена Коваль. – Київ : Факт, 2005. – 184 с.

42. Коронація слова : збірка п'єс лауреатів конкурсу 2006 та 2007 років. – К. : Нора-Друк, 2008. – 440 с.

43. Майдан. До і після. Антологія актуальної драми / упор. Відділ драматургічних проєктів НЦТМ ім. Леся Курбаса. – Київ, 2016. – 256 с.

44. Мотанка. Антологія української жіночої драматургії / авт.-упоряд. Я. Верещак. – Київ : Світ знань, 2016. – 379 с.

45. Неждана Н. Провокація іншості : п'єси / Неда Неждана. – Київ : Український письменник, 2008. – 277 с.

46. Страйк ілюзій : Антологія сучасної української драматургії / автор

проекту та упорядник Н. Мірошніченко. – Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2004. – 370 с.

47. Сучасна українська драматургія : альманах / редкол. В. Фольварочний (голова) та ін. – Вип. 1. – Київ : Український письменник, 2005. – 172 с.

48. Сучасна українська драматургія : альманах / редкол. В. Фольварочний (голова) та ін. – Вип. 2. – Київ : Український письменник, 2006. – 256 с.

49. Сучасна українська драматургія : альманах / редкол. В. Фольварочний (голова) та ін. – Вип. 3. – Київ : Український письменник, 2006. – 272 с.

50. Сучасна українська драматургія : альманах / редкол.: В. Фольварочний (голова) та ін. – Вип. 4. – Київ : Фенікс, 2007. – 344 с.

51. Таїна буття. Біографічна драма. Антологія / Упорядник відділ драматичних проєктів НЦТМ імені Леся Курбаса. – Київ : Світ Знань, 2015. – 304 с.

52. У пошуках театру : Антологія молоді драматургії. – Київ : Смолоскип, 2003. – 546 с.

53. Ушкалов С. ESC : сім абсурдових п'єс / Сашко Ушкалов. – Харків : Майдан, 2006. – 84 с.

54. Чупіс Л. Танці гончарного кола : п'єси / Лідія Чупіс. – Київ : НЦТМ ім. Л. Курбаса, 2007. – 230 с.

**Плани практичних занять
на 2018 – 2019 навчальний рік**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Семінар 1. Структура драматургічного твору (2 год.)

1. Традиційна («арістотелівський», «неарістотелівський» типи) і сучасна структури драматичного тексту.
2. Архітектоніка драматургічного твору.
3. Конфлікт.
4. Сценічний потенціал драматичного тексту.
5. Специфіка мовної організації драматичного твору. Проблема монологу та діалогу.
6. Ремарка.

Література: 4; 7; 9; 10; 11; 12; 31.

Семінар 2. Читка п'єси (2 год.)

Студенти здійснюють читку власної п'єси, яку вони написали, виконуючи самостійну роботу.

Література: 23.